

Några av havens alla djur

Du vet ju att det finns fiskar i haven och däggdjur, som t. ex. valar, sälar och delfiner. Men nu handlar det om några andra havsdjur.

Djurplankton

De allra minsta djuren i våra hav kallas djurplankton. De är små millimeterstora varelser, som driver omkring i havens vattenmassor. De lever på att äta växtplankton, som är de minsta växterna i haven. Djurplankton blir i sin tur mat för olika sorters större djur.

Nässeldjur

Maneter är ett slags nässeldjur. De har en kropp, som kallas ”klockan” och en massa långa trådar med nässelceller på.

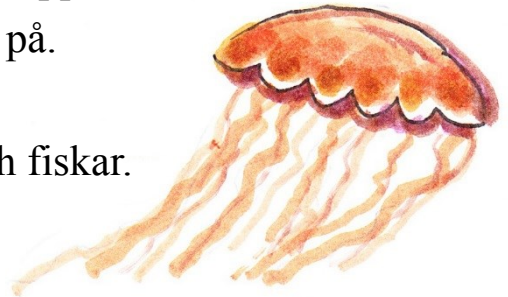
Med nässelcellerna bedövar de sina byten.

De äter plankton, kräftor, räkor, krabbor och fiskar.

I varma tropiska hav finns det maneter, som till och med kan döda människor.

Men i Sverige är maneterna ofarliga. Vid västkusten och i Östersjön finns **öronmaneter**. Deras nässelceller är så små, att de inte kan bränna människor.

Det finns också **brännmaneter** på västkusten. Att bli bränd av dem, känns ungefär som att bränna sig på en nässla.

Blötdjur

En del av havens djur tillhör en grupp, som kallas blötdjur.

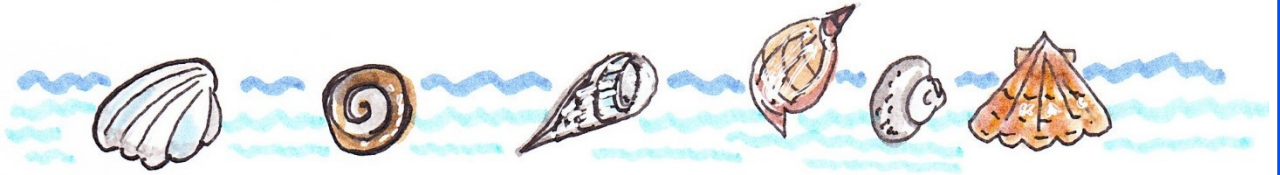
Det är t.ex. musslor, snäckor och bläckfiskar.

Musslor är djur, som har ett skyddande skal, som består av två delar. Delarna sitter ihop med ett elastiskt band.

Insidan av skalet är slät och glänsande och kallas *pärlemor*. Om det fastnar ett litet sandkorn inne i musslan, bildas det pärlemor runt sandkornet, som då kan bli till en liten, vacker pärla.

Snäckor har bara *ett* skal och inne i skalet bor själva snäckdjuret. Det finns många olika sorters snäckor.

På bilden till höger ser du en valthornssnäcka. Den är en av västkustens största snäckor. Den finns också i Öresund.

Bläckfiskar är snabba rovdjur.

De fångar sina byten med de långa armarna. En del bläckfiskar har åtta armar, andra har tio. På varje arm sitter en mängd sugkoppar, som kan suga sig fast i bytet.

Bläckfiskarna har fått sitt namn av, att de kan spruta ut ett mörkbrunt färgämne, när de vill gömma sig. Då blir det som ett mörkt moln runt bläckfisken. Dessutom bedövar färgämnet eventuella fienders luktsinne.

Bläckfiskar brukar bli ca. 30-50 cm långa. Men den allra största bläckfisken, **jättebläckfisken**, kan väga 1 000 kilo och armarna kan bli upp till 13 meter långa.

Jättebläckfisken lever på 500 – 1 000 meters djup i de flesta hav. I Sverige är den tioarmade bläckfisken vanligast. Den blir bara ca. en halv meter lång.

Tagghudingar

Sjöstjärnor och **sjöborrar** tillhör en grupp djur, som är taggiga och därför kallas tagghudingar. De är rovdjur, som lever i grunt vatten vid kusterna. De äter fiskar och andra havsdjur. Men framför allt gillar de musslor.

Det finns olika slags sjöstjärnor.

Oftast är de gul-orange

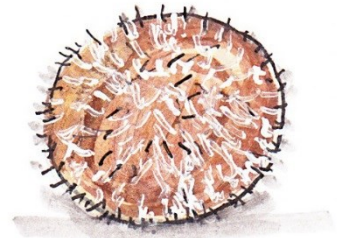
De har fem armar med sugkoppar på och med dem fångar de och suger fast sina byten. Och om en av armarna slits av växer det snart en ny ut!

Sjöborrarna liknar taggiga bollar.

De kallas ibland för havets igelkottar.

Det finns sjöborrar som är rovdjur och äter andra djur. Men andra sjöborrar äter alger och betar på havets botten. Munnen sitter under till.

Sjöborrar finns på både djupt och grunt vatten och det finns många olika slags sjöborrar. De kan vara runda, ovala eller platta.

Kräftdjur

Det finns många olika slags kräftdjur.

Kräftdjuren har minst fem par ben och två antenner. Och alla har de ett skyddande hårt skal utanpå kroppen. Och när kräftdjuren växer och skalet blir för trångt, kastar de helt enkelt av sig det gamla skalet och då har det redan bildats ett nytt skal under det gamla.

OBS! De kräftor man oftast äter på kräftsquor har inte levt i havet utan i sjöar eller floder. Men det finns också havskräftor.

*När du har arbetat med sid. 11 – 13 vet du en del om olika havsdjur
Försök nu lösa ordflätan.*

1. Ett slags nässeldjur.
2. Bläckfiskar har armar.
3. På bläckfiskarnas armar finns

4. Maneter kan

5. Djurplankton är
minsta djur.

6. Jättebläckfisken lever på
500 –1 000 meters djup i

7. I Sverige är den tioarmade
bläckfisken

8. Tagghudingar kan kallas
igelkottar.

9. Snäckor har bara *ett*

10. Bläckfiskar kan ...
sina byten.

11. En -bläckfisk kan väga 1000 kilogram.

12. Inne i en snäckas skal bor själva

13. Den glänsande insidan av musslornas skal kallas

1		N						
2		Å						
3		G						
4		R						
5		A						
6		H						
7		A						
8		V						
9		S						
10		D						
11		J						
12		U						
13		R						